

Ενδεδειγμένες ενέργειες; - Πορτογαλία

 Η πρωτότυπη γλωσσική έκδοση [pt](#) αυτής της σελίδας τροποποιήθηκε πρόσφατα. Η γλωσσική έκδοση που βλέπετε τώρα βρίσκεται στο στάδιο της μετάφρασης.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- 1 Είμαι αναγκασμένος να προσφύγω σε δικαστήριο ή υπάρχει άλλη εναλλακτική λύση;
- 2 Υπάρχει προθεσμία προσφυγής στο δικαστήριο;
- 3 Πρέπει να απευθυνθώ σε δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους;
- 4 Αν ναι, σε ποιο συγκεκριμένο δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους πρέπει να απευθυνθώ σε συνάρτηση με τον τόπο κατοικίας μου και τον τόπο κατοικίας του αντιδίκου ή με άλλα στοιχεία της υπόθεσής μου;
- 5 Σε ποιο συγκεκριμένο δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους πρέπει να απευθυνθώ ενόψει του είδους της υπόθεσής μου και του επίδικου ποσού;
- 6 Μπορώ να απευθυνθώ στο δικαστήριο μόνος ή χρειάζεται να χρησιμοποιήσω κάποιον ενδιάμεσο, για παράδειγμα, δικηγόρο;
- 7 Για την κίνηση της διαδικασίας, σε ποιον συγκεκριμένα πρέπει να απευθυνθώ: στην υποδοχή, στη γραμματεία του δικαστηρίου ή σε κάποια άλλη υπηρεσία;
- 8 Σε ποια γλώσσα πρέπει να διατυπώσω την αίτησή μου; Μπορώ να την υποβάλω προφορικά ή πρέπει να την υποβάλω οπωσδήποτε εγγράφως; Μπορώ να την υποβάλω με τηλεομοιοτυπία ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο;
- 9 Υπάρχουν ειδικά έντυπα για την άσκηση αγωγής; Αν όχι, πώς κινείται η διαδικασία; Ο φάκελος της αγωγής πρέπει να περιλαμβάνει υποχρεωτικά ορισμένα στοιχεία;
- 10 Χρειάζεται να καταβληθούν τέλη στο δικαστήριο; Αν ναι, πότε; Η αμοιβή του δικηγόρου προκαταβάλλεται;
- 11 Μπορώ να τύχω νομικής συνδρομής;
- 12 Από ποιο χρονικό σημείο και εξής η αγωγή μου θεωρείται επισήμως ασκηθείσα; Θα μου δώσουν οι αρχές πληροφορίες για το κατά πόσον η αγωγή μου έχει ασκηθεί εγκύρως;
- 13 Θα λάβω λεπτομερείς πληροφορίες για το χρονοδιάγραμμα των γεγονότων που θα ακολουθήσουν την προσφυγή στο δικαστήριο (π.χ. όσον αφορά το πότε θα πρέπει να εμφανιστώ στο δικαστήριο);

1 Είμαι αναγκασμένος να προσφύγω σε δικαστήριο ή υπάρχει άλλη εναλλακτική λύση;

Η απάντηση στην ερώτηση αυτή εξαρτάται από την εκάστοτε συγκεκριμένη περίπτωση.

Καθώς δεν είναι δυνατόν να προβλεφθεί κάθε επιμέρους πρόβλημα το οποίο μπορεί να ανακύψει, πρέπει να συμβουλευτείτε επαγγελματία νομικό.

Εάν δεν έχετε τα οικονομικά μέσα για κάτι τέτοιο, μπορείτε να ζητήσετε νομική συνδρομή (βλέπε δελτίο σχετικά με τη «Νομική συνδρομή»).

Μπορεί να ενδείκνυται εναλλακτικός τρόπος επίλυσης της διαφοράς, ανάλογα με τις συγκεκριμένες ιδιαιτερότητες της υπόθεσης (βλέπε δελτίο με τίτλο «Εναλλακτικοί τρόποι επίλυσης των διαφορών»).

2 Υπάρχει προθεσμία προσφυγής στο δικαστήριο;

Η προθεσμία προσφυγής στο δικαστήριο για την επίλυση συγκεκριμένης διαφοράς εξαρτάται από τη συγκεκριμένη περίπτωση.

Και αυτή η πτυχή πρέπει να αποσαφηνίζεται με τη βοήθεια επαγγελματία νομικού, όπως αναφέρεται στην απάντηση στην προηγούμενη ερώτηση.

3 Πρέπει να απευθυνθώ σε δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους;

Με την επιφύλαξη των κανόνων που θεσπίζονται στους κοινοτικούς κανονισμούς και σε άλλες διεθνείς πράξεις, τα πορτογαλικά δικαστήρια έχουν διεθνή αρμοδιότητα:

α) όταν η αγωγή μπορεί να ασκηθεί ενώπιον πορτογαλικού δικαστηρίου σύμφωνα με τους κανόνες για την κατά τόπον αρμοδιότητα των πορτογαλικών δικαστηρίων οι οποίοι προβλέπονται στο πορτογαλικό δίκαιο

β) όταν το πραγματικό περιστατικό από το οποίο προέκυψε η αγωγή, ή οποιοδήποτε από τα πραγματικά περιστατικά που σχετίζονται με αυτή, έλαβε χώρα σε πορτογαλικό έδαφος

γ) όταν το ασκούμενο δικαίωμα μπορεί να αναγνωριστεί μόνον μέσω της προτεινόμενης αγωγής στην επικράτεια της Πορτογαλίας ή είναι πραγματικά δύσκολο για τον ενάγοντα να ασκήσει την αγωγή στο εξωτερικό, επειδή υπάρχει σημαντικός σύνδεσμος, προσωπικός ή πραγματικός, μεταξύ του αντικειμένου της διαφοράς και της πορτογαλικής έννομης τάξης.

Τα πορτογαλικά δικαστήρια έχουν αποκλειστική δικαιοδοσία:

α) σε σχέση με δικαιώματα επί ακινήτων και την εκμίσθωση ακινήτων που βρίσκονται σε πορτογαλικό έδαφος ωστόσο, σε σχέση με μισθώσεις ακινήτων που συνάπτονται για προσωρινή ιδιωτική χρήση μέγιστης διάρκειας έξι συναπτών μηνών, δικαιοδοσία έχουν επίσης τα δικαστήρια του κράτους μέλους στο οποίο έχει την κατοικία του ο εναγόμενος, εφόσον ο μισθωτής είναι φυσικό πρόσωπο και ο ιδιοκτήτης και ο μισθωτής έχουν την κατοικία τους στο ίδιο κράτος μέλος

β) σε σχέση με το κύρος της σύστασης ή της λύσης εταιρειών ή άλλων νομικών προσώπων των οποίων η καταστατική έδρα βρίσκεται στην Πορτογαλία, καθώς και σε σχέση με το κύρος αποφάσεων που λαμβάνονται από τα όργανά τους για τον καθορισμό της καταστατικής έδρας, το πορτογαλικό δικαστήριο εφαρμόζει τους κανόνες του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου

γ) σε σχέση με το κύρος εγγραφών σε δημόσια αρχεία τα οποία τηρούνται στην Πορτογαλία

δ) σε σχέση με την κατάσχεση ακινήτων που βρίσκονται σε πορτογαλικό έδαφος

ε) σε σχέση με την αφερεγγυότητα ή την ανασυγκρότηση προσώπων που διαμένουν στην Πορτογαλία ή νομικών προσώπων ή εταιρειών των οποίων η καταστατική έδρα βρίσκεται σε πορτογαλικό έδαφος.

4 Αν ναι, σε ποιο συγκεκριμένο δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους πρέπει να απευθυνθώ σε συνάρτηση με τον τόπο κατοικίας μου και τον τόπο κατοικίας του αντιδίκου ή με άλλα στοιχεία της υπόθεσής μου;

Τόπος στον οποίο βρίσκεται το ακίνητο

Αγωγές οι οποίες αφορούν εμπράγματα ή ενοχικά δικαιώματα επί ακινήτων, διανομή σε περίπτωση συγκυριότητας, έξωση, δικαιώματα προτίμησης και ειδική εκτέλεση επί ακινήτων, καθώς επίσης και αγωγές ενίσχυσης, υποκατάστασης, μείωσης ή εξάλειψης υποθήκης ασκούνται ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου στον οποίο βρίσκονται τα υπό εξέταση περιουσιακά στοιχεία.

Ωστόσο, οι αγωγές ενίσχυσης, υποκατάστασης, μείωσης ή εξάλειψης υποθήκης που αφορούν πλοία ή αεροσκάφη ασκούνται στην περιφέρεια της νηολόγησης ή καταχώρισης σε ειδικό μητρώο των εν λόγω πλοίων και αεροσκαφών αντίστοιχα. Εάν η υποθήκη αφορά κινητά περιουσιακά στοιχεία καταχωρισμένα σε μητρώα σε περισσότερες περιφέρειες, ο ενάγων μπορεί να επιλέξει να ασκήσει την αγωγή σε οποιαδήποτε από τις εν λόγω περιφέρειες.

Εάν η αγωγή αφορά σύνολο κινητών πραγμάτων που ανήκουν στο ίδιο πρόσωπο και προορίζονται για ενιαία χρήση, ή κινητών και ακινήτων, ή ακινήτων που βρίσκονται σε διαφορετικές περιφέρειες, η αγωγή ασκείται ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου στον οποίο βρίσκεται το ακίνητο με τη μεγαλύτερη αξία, η οποία καθορίζεται βάσει της φορολογητέας αξίας του ακινήτου. Εάν το κτίριο που αποτελεί αντικείμενο της αγωγής βρίσκεται σε περισσότερες δικαστικές περιφέρειες, η αγωγή μπορεί να ασκηθεί σε οποιαδήποτε από τις εν λόγω περιφέρειες.

Αρμοδιότητα για την εκτέλεση υποχρεώσεων

Αγωγές για την εκτέλεση υποχρεώσεων, την καταβολή αποζημίωσης λόγω μη εκτέλεσης ή πλημμελούς εκτέλεσης και την καταγγελία σύμβασης λόγω μη εκτέλεσης ασκούνται ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου κατοικίας του εναγομένου. Ο δανειστής δύναται να επιλέξει το δικαστήριο του τόπου στον οποίο έπρεπε να εκτελεστεί η υποχρέωση, εάν ο εναγόμενος είναι νομικό πρόσωπο ή εάν ο τόπος κατοικίας του δανειστή βρίσκεται στις μητροπολιτικές περιοχές της Λισαβόνας ή του Πόρτο και ο εναγόμενος έχει τον τόπο κατοικίας του στην ίδια μητροπολιτική περιοχή.

Αγωγή για αστική ευθύνη από αδικοπραξία ή επέλευση κινδύνου ασκείται στο αρμόδιο δικαστήριο του τόπου όπου συνέβη το πραγματικό περιστατικό.

Διαζύγιο και χωρισμός

Σε αγωγές διαζυγίου, δικαστικού χωρισμού ή κατανομής περιουσιακών στοιχείων αρμόδιο είναι το δικαστήριο του τόπου κατοικίας ή διαμονής του ενάγοντος.

Αγωγές για καταβολή αμοιβών

Εάν η αγωγή αφορά την καταβολή αμοιβών νομικών ή τεχνικών αντιπροσώπων και την ανάκτηση ποσών που προκαταβλήθηκαν στον πελάτη, αρμόδιο είναι το δικαστήριο του τόπου παροχής της υπηρεσίας και οι δύο υποθέσεις πρέπει να συνεκδικασθούν.

Ωστόσο, εάν η αγωγή ασκήθηκε στο εφετείο ή στο Ανώτατο Δικαστήριο, η αγωγή για την καταβολή των αμοιβών ασκείται στο πρωτοδικείο του τόπου κατοικίας του οφειλέτη.

Κρίση και κατανομή γενικής αβαρίας

Το δικαστήριο του λιμένα όπου παραδίδεται ή επρόκειτο να παραδοθεί το φορτίο πλοίου που υπέστη σοβαρές ζημιές είναι αρμόδιο να κρίνει και να καταλείπει το κόστος των εν λόγω ζημιών.

Απώλειες και ζημιές από σύγκρουση πλοίων

Η αγωγή αποζημίωσης λόγω σύγκρουσης πλοίων μπορεί να ασκηθεί ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου του ατυχήματος, του δικαστηρίου της κατοικίας του ιδιοκτήτη του πλοίου που προκάλεσε τη σύγκρουση, ή του δικαστηρίου του τόπου νηολόγησης του πλοίου ή του τόπου στον οποίο βρίσκεται το πλοίο ή του δικαστηρίου του τόπου του πρώτου ενδιάμεσου λιμένα τον οποίο προσέγγισε το πλοίο που υπήρξε θύμα της σύγκρουσης.

Έξοδα διάσωσης ή παροχής βοήθειας σε πλοία

Τα έξοδα των ενεργειών διάσωσης ή παροχής βοήθειας σε πλοία μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αγωγής, η οποία ασκείται ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου όπου επήλθε το πραγματικό περιστατικό, του δικαστηρίου του τόπου κατοικίας των ιδιοκτητών των διασωθέντων αντικειμένων ή του δικαστηρίου του τόπου νηολόγησης ή ανεύρεσης του διασωθέντος πλοίου.

Αγωγή για την αναγνώριση της ανυπαρξίας ναυτικών προνομίων επί πλοίου που αποκτήθηκε δωρεάν ή επ' ανταλλάγματι ασκείται ενώπιον του δικαστηρίου του λιμένα στον οποίο είναι αγκυροβολημένο το πλοίο κατά τον χρόνο απόκτησής του.

Διαδικασίες ασφαλιστικών μέτρων και προπαρασκευαστικών ενεργειών

Όσον αφορά τις διαδικασίες ασφαλιστικών μέτρων και τις ενέργειες προ της άσκησης αγωγής, παρατηρούνται τα ακόλουθα:

α) η κατάσχεση και η δικαστική μεσεγγύηση μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αίτησης ενώπιον του δικαστηρίου στο οποίο θα ασκηθεί η κύρια αγωγή ή ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου στον οποίο βρίσκονται τα αγαθά ή, εάν τα αγαθά βρίσκονται σε διάφορες δικαστικές περιφέρειες, ενώπιον του δικαστηρίου οποιασδήποτε από τις εν λόγω περιφέρειες

β) όσον αφορά την απαγόρευση νέων εργασιών, αρμόδιο είναι το δικαστήριο του τόπου εκτέλεσης των εργασιών

γ) όσον αφορά άλλες διαδικασίες συντηρητικών μέτρων, αρμόδιο δικαστήριο είναι το δικαστήριο στο οποίο πρέπει να ασκηθεί η κύρια αγωγή

δ) τα αιτήματα για προπαρασκευαστικές ενέργειες για τη διεξαγωγή αποδείξεων πρέπει να υποβάλλονται στα δικαστήρια τα οποία θα εκτελέσουν τις εν λόγω ενέργειες.

Ο φάκελος που αφορά τις ενέργειες και τα μέτρα που αναφέρονται ανωτέρω επισυνάπτεται στη δικογραφία της κύριας αγωγής, ώστε να μπορεί να σταλεί, εάν απαιτείται, στο δικαστήριο ενώπιον του οποίου ασκείται η εν λόγω αγωγή.

Οι επιδόσεις ή κοινοποιήσεις αποτελούν αντικείμενο αίτησης που κατατίθεται στο δικαστήριο του τόπου κατοικίας του αποδέκτη της επίδοσης ή κοινοποίησης.

Γενικοί κανόνες

Ο γενικός κανόνας του πορτογαλικού δικαίου στον τομέα της πολιτικής δικονομίας για την κατά τόπο αρμοδιότητα είναι ότι, εφόσον δεν προβλέπεται ρητώς κάτι διαφορετικό, κάθε υπόθεση εκδικάζεται στο δικαστήριο του τόπου κατοικίας του εναγομένου.

Ωστόσο, εάν ο εναγόμενος δεν έχει συνήθη διαμονή, είναι άστεγος ή δεν μπορεί να εντοπιστεί, η αγωγή ασκείται ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου κατοικίας του ενάγοντος ωστόσο, αίτηση άσκησης προσωρινής ή μόνιμης επιτροπείας επί των περιουσιακών στοιχείων εναγομένου ο οποίος δεν μπορεί να εντοπιστεί πρέπει να υποβληθεί ενώπιον του δικαστηρίου του τελευταίου τόπου κατοικίας του εναγομένου στην Πορτογαλία.

Εάν ο τόπος κατοικίας ή διαμονής του εναγομένου είναι στο εξωτερικό, η υπόθεση εκδικάζεται από το δικαστήριο του τόπου στον οποίο βρίσκεται ο εναγόμενος εάν ο τόπος αυτός δεν βρίσκεται σε πορτογαλικό έδαφος, η υπόθεση θα εκδικαστεί στον τόπο κατοικίας του ενάγοντος και, εάν ο εν λόγω τόπος κατοικίας είναι στο εξωτερικό, αρμόδιο δικαστήριο είναι το δικαστήριο της Λισαβόνας.

Γενικοί κανόνες για νομικά πρόσωπα και εταιρείες

Εάν εναγόμενος είναι το κράτος, αρμόδιο δικαστήριο δεν είναι το δικαστήριο του τόπου κατοικίας του εναγομένου, αλλά το δικαστήριο του τόπου κατοικίας του ενάγοντος.

Εάν ο εναγόμενος είναι άλλο νομικό πρόσωπο ή εταιρεία, η υπόθεση θα εκδικαστεί από το δικαστήριο του τόπου της καταστατικής έδρας ή της κεντρικής διοίκησης του υποκαταστήματος, του πρακτορείου, της θυγατρικής ή της αντιπροσωπείας, ανάλογα με το κατά πόσον η αγωγή στρέφεται κατά της εταιρείας ή ενός εκ των προαναφερθέντων γραφείων ωστόσο, αγωγή κατά αλλοδαπών νομικών προσώπων ή εταιρειών που έχουν υποκατάστημα, πρακτορείο, θυγατρική ή αντιπροσωπεία στην Πορτογαλία μπορεί να ασκηθεί ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου του εν λόγω γραφείου, παρότι η κλήτευση αφορά την καταστατική έδρα.

Παθητική ομοδικία και σώρευση αγωγών

Εάν υπάρχουν περισσότεροι εναγόμενοι στην ίδια υπόθεση (παθητική ομοδικία), η αγωγή ασκείται ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου κατοικίας των περισσότερων εξ αυτών εάν ο αριθμός των εναγομένων που διαμένουν σε διαφορετικούς τόπους είναι ίδιος, ο ενάγων μπορεί να επιλέξει οποιονδήποτε εξ αυτών.

Εάν ο ενάγων σωρεύσει αγωγές οι οποίες πρέπει να εκδικαστούν από δικαστήρια σε διαφορετικές εδαφικές δικαιοδοσίες, μπορεί να επιλέξει οποιαδήποτε εξ αυτών για την άσκηση της αγωγής, εκτός εάν η αρμοδιότητα εκδίκασης οποιασδήποτε εκ των αγωγών εξαρτάται από κάποιον σύνδεσμο ο οποίος επιτρέπει στο δικαστήριο να καθορίσει, αυτεπαγγέλτως, την έλλειψη αρμοδιότητάς του στην περίπτωση αυτή, η αγωγή ασκείται στο δικαστήριο με το οποίο υφίσταται σύνδεσμος.

Εάν, ωστόσο, ο ενάγων σωρεύσει αγωγές οι οποίες τελούν μεταξύ τους σε σχέση εξάρτησης ή επικουρικότητας, η αγωγή πρέπει να ασκηθεί ενώπιον του δικαστηρίου που είναι αρμόδιο να εκδικάσει την κύρια αγωγή.

Γενικοί κανόνες αρμοδιότητας όσον αφορά την εκτέλεση

Εκτός ειδικών περιπτώσεων οι οποίες καλύπτονται από άλλες διατάξεις, αρμόδιο δικαστήριο για την εκτέλεση είναι το δικαστήριο του τόπου κατοικίας του οφειλέτη, παρότι ο δανειστής μπορεί να επιλέξει το δικαστήριο στο οποίο πρέπει να εκτελεστεί η υποχρέωση, όταν ο οφειλέτης είναι νομικό πρόσωπο ή όταν η κατοικία του δανειστή βρίσκεται εντός της μητροπολιτικής περιοχής της Λισαβόνας ή του Πόρτο και η κατοικία του οφειλέτη βρίσκεται στην ίδια μητροπολιτική περιοχή.

Ωστόσο, εάν η εκτέλεση αφορά την παράδοση συγκεκριμένου αντικείμενου ή την είσπραξη οφειλής καλυπτόμενης με εμπράγματη ασφάλεια, το αντίστοιχο αρμόδιο δικαστήριο είναι το δικαστήριο του τόπου στον οποίο βρίσκεται το αντικείμενο ή το δικαστήριο του τόπου στον οποίο βρίσκονται τα αντικείμενα που συνιστούν την εμπράγματη ασφάλεια.

Εάν η αγωγή εκτέλεσης πρέπει να ασκηθεί ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου κατοικίας του οφειλέτη και ο οφειλέτης δεν έχει κατοικία στην Πορτογαλία αλλά έχει περιουσιακά στοιχεία στη χώρα, αρμόδιο είναι το δικαστήριο του τόπου στον οποίο βρίσκονται τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία.

Σε περίπτωση σώρευσης αγωγών εκτέλεσης οι οποίες πρέπει να εκδικαστούν από δικαστήρια σε διαφορετικές εδαφικές δικαιοδοσίες, αρμόδιο είναι το δικαστήριο του τόπου κατοικίας του οφειλέτη.

Εκτέλεση βασισμένη σε δικαστική απόφαση

Για την εκτέλεση απόφασης από τα πορτογαλικά δικαστήρια, το αίτημα εκτέλεσης υποβάλλεται κατά την εκδίκαση της υπόθεσης στην οποία εκδόθηκε η απόφαση, και η εκτέλεση καταγράφεται στα πρακτικά της δίκης και διεκπεραιώνεται χωριστά, εκτός εάν στη συνέχεια ασκηθεί ένδικο μέσο στην υπόθεση, οπότε στην περίπτωση αυτή το αίτημα παραπέμπεται στο δικαστήριο που επιλαμβάνεται του ενδίκου μέσου.

Όταν, σύμφωνα με τον νόμο για την οργάνωση της δικαιοσύνης, αρμόδιο για την εκτέλεση είναι ειδικό τμήμα εκτέλεσης, αντίγραφο της δικαστικής απόφασης, της αγωγής η οποία οδήγησε στην απόφαση εκτέλεσης και των συνοδευτικών εγγράφων πρέπει να αποστέλλονται επείγοντως στο συγκεκριμένο ειδικό τμήμα.

Εάν η απόφαση εκδόθηκε από διαιτητές στο πλαίσιο διαδικασίας διαιτησίας η οποία διεξήχθη στην Πορτογαλία, αρμόδιο δικαστήριο για την εκτέλεση είναι το πρωτοδικείο του τόπου διεξαγωγής της διαιτησίας.

Εκτέλεση δικαστικής απόφασης ανώτερων δικαστηρίων

Εάν η αγωγή ασκήθηκε στο εφετείο ή στο Ανώτατο Δικαστήριο, αρμόδιο είναι το δικαστήριο του τόπου κατοικίας του οφειλέτη.

Εκτέλεση βασισμένη σε αλλοδαπή δικαστική απόφαση

Εάν η εκτέλεση βασίζεται σε αλλοδαπή δικαστική απόφαση, αρμόδιο δικαστήριο είναι το δικαστήριο του τόπου κατοικίας του οφειλέτη.

Αρμοδιότητα του δικαστηρίου σε σχέση με παρεμπόπτοντα ζητήματα

Το αρμόδιο για την εκδίκαση της αγωγής δικαστήριο είναι επίσης αρμόδιο για παρεμπόπτοντα ζητήματα που ανακύπτουν ενώπιόν του και για ζητήματα τα οποία εγείρει ο εναγόμενος κατά την άμυνά του.

Αρμοδιότητα για ανταγωγές

Το δικαστήριο στο οποίο ασκείται η αγωγή έχει αρμοδιότητα για ζητήματα ανταγωγών, εφόσον είναι αρμόδιο επ' αυτών βάσει κριτηρίων ιθαγένειας, αντικειμένου και ιεραρχίας διαφορετικά, το πρόσωπο κατά του οποίου στρέφεται η ανταγωγή απαλλάσσεται από το συγκεκριμένο δικαστήριο.

Ιδιωτικές συμφωνίες και ορισμός δικαιοδοσίας

Τα μέρη μπορούν να συμφωνήσουν για το δικαστήριο που είναι αρμόδιο για την εκδίκαση συγκεκριμένης διαφοράς ή διαφορών που ενδέχεται να ανακύψουν από συγκεκριμένη έννομη σχέση, υπό τον όρο ότι η επίδικη σχέση συνδέεται με περισσότερες έννομες τάξεις. Ο συμβατικός καθορισμός δικαιοδοσίας μπορεί να προβλέπει την αποκλειστική δικαιοδοσία των πορτογαλικών δικαστηρίων ή απλώς συντρέχουσα δικαιοδοσία, εφόσον υφίσταται, αλλά, σε περίπτωση αμφιβολίας, η δικαιοδοσία θεωρείται ότι είναι αποκλειστική.

Η επιλογή δικαιοδοσίας ισχύει μόνον εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) η υπόθεση αφορά διαφορά που σχετίζεται με δικαιώματα τα οποία μπορούν να διατίθενται ελεύθερα

β) το ορισμένο δικαστήριο αποδέχεται την επιλογή του

γ) η επιλογή δικαιολογείται από σοβαρό συμφέρον αμφοτέρων των διαδίκων ή ενός εκ των διαδίκων, εφόσον η λόγω επιλογή δεν συνεπάγεται σοβαρό μειονέκτημα για τον άλλο διάδικο

δ) η υπόθεση δεν αφορά ζητήματα τα οποία υπάγονται στην αποκλειστική δικαιοδοσία των πορτογαλικών δικαστηρίων

ε) η επιλογή απορρέει από γραπτή συμφωνία ή συμφωνία που έχει πιστοποιηθεί εγγράφως, στην οποία γίνεται ρητή μνεία του αρμόδιου δικαστηρίου.

Ως γραπτή νοείται κάθε συμφωνία η οποία καταγράφεται σε έγγραφο υπογεγραμμένο από τους διαδίκους ή συμφωνία που απορρέει από ανταλλαγή επιστολών, τηλετυπιών, τηλεγραφημάτων ή άλλων μέσων επικοινωνίας, από τα οποία προκύπτει γραπτή απόδειξη, ανεξάρτητα από το κατά πόσον τα εν λόγω έγγραφα περιέχουν την ίδια τη συμφωνία ή περιέχουν ρήτρα παραπομπής σε άλλο έγγραφο το οποίο περιέχει τη συμφωνία.

Προστασία των παιδιών και των νέων που διατρέχουν κίνδυνο

Όσον αφορά την αρμοδιότητα για τους ανηλίκους, η εφαρμογή μέτρων για την προαγωγή των δικαιωμάτων των παιδιών και την προστασία των παιδιών είναι ευθύνη της επιτροπής προστασίας ή του δικαστηρίου του τόπου κατοικίας του παιδιού ή του νέου κατά την παραλαβή της ειδοποίησης για την κατάσταση του παιδιού ή κατά την κίνηση της νομικής διαδικασίας.

Εάν η κατοικία του παιδιού ή του νέου είναι άγνωστη ή δεν είναι εφικτό να καθοριστεί, αρμόδια είναι η επιτροπή προστασίας ή το δικαστήριο του τόπου όπου βρίσκεται το παιδί ή ο νέος.

Ανεξάρτητα από τα προαναφερθέντα, η επιτροπή προστασίας ή το δικαστήριο του τόπου όπου βρίσκεται το παιδί ή ο νέος λαμβάνουν τα μέτρα που κρίνονται αναγκαία για την άμεση προστασία του.

Εάν, μετά την εφαρμογή των μέτρων, το παιδί ή ο νέος αλλάξει κατοικία για διάστημα άνω των τριών μηνών, η υπόθεση αναπέμπεται στην επιτροπή προστασίας ή παραπέμπεται στο δικαστήριο του νέου τόπου κατοικίας.

Με εξαίρεση τα προαναφερθέντα, μεταβολές στα πραγματικά περιστατικά οι οποίες λαμβάνουν χώρα μετά την έναρξη της διαδικασίας δεν λαμβάνονται υπόψη.

Ανεξάρτητα από τους κανόνες για την κατά τόπο αρμοδιότητα, όταν ο κίνδυνος αφορά ταυτόχρονα περισσότερα παιδιά ή περισσότερους νέους, μπορεί να ασκηθεί μία και μόνη αγωγή, και αν ασκήθηκαν περισσότερες αγωγές μπορούν όλες να επισυναφθούν στην αρχική αγωγή, εάν το απαιτούν οι οικογενειακές σχέσεις ή οι συγκεκριμένες καταστάσεις κινδύνου.

Εάν ζητηθούν διαδοχικά για το ίδιο παιδί ή τον ίδιο νέο μέτρα προστασίας, μέτρα εκπαιδευτικής επιμέλειας ή μέτρα πρόνοιας για ανήλικους, στη δικογραφία πρέπει να επισυναφθούν λεπτομέρειες οι οποίες θα εξεταστούν από τον δικαστή που έχει επιληφθεί της αρχικής αγωγής.

Μέτρα εκπαιδευτικής επιμέλειας

Το δικαστήριο του τόπου κατοικίας του ανηλίκου κατά τον χρόνο άσκησης της αγωγής είναι αρμόδιο να εκτιμήσει τα πραγματικά περιστατικά και την εφαρμογή μέτρων εκπαιδευτικής επιμέλειας. Εάν ο τόπος κατοικίας του ανηλίκου είναι άγνωστος, αρμόδιο είναι το δικαστήριο του τόπου κατοικίας του ασκούντος τη γονική μέριμνα. Εάν οι ασκούντες τη γονική μέριμνα διαμένουν σε διαφορετικούς τόπους, αρμόδιο είναι το δικαστήριο του τόπου κατοικίας του ασκούντος την επιμέλεια του ανηλίκου ή, σε περίπτωση από κοινού άσκησης της επιμέλειας, του προσώπου με το οποίο διαμένει ο ανήλικος. Σε άλλες περιπτώσεις, αρμόδιο είναι το δικαστήριο του τόπου όπου ασκείται η επιμέλεια ή, εάν ο εν λόγω τόπος δεν μπορεί να καθοριστεί, το δικαστήριο του τόπου όπου βρίσκεται το παιδί.

Μεταβολές επερχόμενες μετά την κίνηση της διαδικασίας δεν λαμβάνονται υπόψη.

Αρμόδιο για τη λήψη επειγόντων μέτρων είναι το δικαστήριο του τόπου όπου ασκείται η επιμέλεια και το δικαστήριο του τόπου όπου βρίσκεται ο ανήλικος.

5 Σε ποιο συγκεκριμένο δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους πρέπει να απευθυνθώ ενόψει του είδους της υπόθεσής μου και του επίδικου ποσού:

Βλέπε ενημερωτικά δελτία με τίτλο «Συστήματα απονομής δικαιοσύνης» και «Δικαιοδοσία».

6 Μπορώ να απευθυνθώ στο δικαστήριο μόνος ή χρειάζεται να χρησιμοποιήσω κάποιον ενδιάμεσο, για παράδειγμα, δικηγόρο;

Όταν η παράσταση δικηγόρου δεν είναι υποχρεωτική, οι διάδικοι μπορούν να παραστούν οι ίδιοι στο δικαστήριο ή να εκπροσωπηθούν από ασκούμενο δικηγόρο ή από δικαστικό πληρεξούσιο (*solicitador*).

Η παράσταση δικηγόρου είναι υποχρεωτική:

- α) σε υποθέσεις οι οποίες υπάγονται στη δικαιοδοσία δικαστηρίων βάσει χρηματικών ορίων και στις οποίες επιτρέπεται η άσκηση τακτικών ενδίκων μέσων
- β) σε υποθέσεις στις οποίες επιτρέπεται πάντοτε η άσκηση ενδίκων μέσων, ανεξαρτήτως του ποσού της διαφοράς
- γ) στα ένδικα μέσα και στις υποθέσεις που ασκούνται σε ανώτερα δικαστήρια.

Ακόμη και όταν η παράσταση δικηγόρου είναι υποχρεωτική, οι ασκούμενοι δικηγόροι, οι δικαστικοί πληρεξούσιοι και οι ίδιοι οι διάδικοι μπορούν να διατυπώσουν αιτήματα στα οποία δεν εγείρονται νομικά ζητήματα.

Σε υποθέσεις στις οποίες οι διάδικοι δεν έχουν ορίσει νόμιμο αντιπρόσωπο, επειδή ο διορισμός δικηγόρου δεν είναι υποχρεωτικός, η εξέταση των μαρτύρων γίνεται από τον δικαστή, ο οποίος προσαρμόζει επίσης τη διαδικασία στις συγκεκριμένες περιστάσεις.

Οι διάδικοι εκπροσωπούνται υποχρεωτικά από δικηγόρο, ασκούμενο δικηγόρο ή δικαστικό πληρεξούσιο σε διαδικασίες εκτέλεσης στις οποίες η αξία της απαίτησης υπερβαίνει το όριο που ισχύει για το πρωτοβάθμιο δικαστήριο, και εκπροσωπούνται υποχρεωτικά από δικηγόρο σε διαδικασίες εκτέλεσης στις οποίες η αξία της απαίτησης υπερβαίνει το όριο που ισχύει για το εφετείο ή σε διαδικασίες εκτέλεσης στις οποίες η αξία της απαίτησης είναι ίση ή κατώτερη από το όριο αυτό αλλά υψηλότερη από το όριο που ισχύει για το πρωτοβάθμιο δικαστήριο, όταν πρόκειται για οποιαδήποτε διαδικασία που αφορά αναγνωριστική αγωγή.

7 Για την κίνηση της διαδικασίας, σε ποιον συγκεκριμένα πρέπει να απευθυνθώ: στην υποδοχή, στη γραμματεία του δικαστηρίου ή σε κάποια άλλη υπηρεσία;

Στις υποθέσεις στις οποίες δεν απαιτείται νόμιμη εκπροσώπηση και στις οποίες ο διάδικος δεν διαθέτει κάποιον ενδιάμεσο, τα προαναφερθέντα διαδικαστικά έγγραφα μπορούν να υποβληθούν στο δικαστήριο με έναν από τους ακόλουθους τρόπους:

α) παράδοση στη γραμματεία του δικαστηρίου, οπότε θεωρούνται ότι υποβλήθηκαν την ημερομηνία παράδοσης του εγγράφου

β) διαβίβαση με συστημένη επιστολή, οπότε λαμβάνεται υπόψη η ημερομηνία αποστολής του εγγράφου για παράδοση ως συστημένου

γ) αποστολή με τηλεομοιοτυπία ή ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, οπότε θεωρούνται ότι υποβλήθηκαν την ημερομηνία αποστολής του εγγράφου.

Βλέπε επίσης ενημερωτικό δελτίο με τίτλο «Αυτόματη διαδικασία».

8 Σε ποια γλώσσα πρέπει να διατυπώσω την αίτησή μου; Μπορώ να την υποβάλω προφορικά ή πρέπει να την υποβάλω οπωσδήποτε εγγράφως; Μπορώ να την υποβάλω με τηλεομοιοτυπία ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο;

Η πορτογαλική είναι η γλώσσα όλων των δικαστικών εγγράφων.

Εάν αλλοδαπός υπήκοος ο οποίος δεν ομιλεί την πορτογαλική γλώσσα πρέπει να καταθέσει ενώπιον πορτογαλικού δικαστηρίου, διορίζεται, όταν απαιτείται, διερμηνέας, ο οποίος ασκεί τα καθήκοντά του ενόρκως και διευκολύνει την επικοινωνία.

Όσον αφορά έγγραφα που έχουν συνταχθεί σε ξένη γλώσσα τα οποία πρέπει να μεταφραστούν, το δικαστήριο διατάσσει, αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν αιτήματος ενός εκ των διαδίκων, την προσκόμιση της μετάφρασής τους από το πρόσωπο που τα υποβάλλει.

Η διαδικασία ενώπιον των ειρηνοδικείων μπορεί να διεξαχθεί προφορικά. Σε όλες τις άλλες διαδικασίες, η αγωγή ασκείται υποχρεωτικά εγγράφως.

Τα διαδικαστικά έγγραφα τα οποία κατατίθενται υποχρεωτικά εγγράφως από τους διαδίκους υποβάλλονται στο δικαστήριο σε ηλεκτρονική μορφή μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος *Citius* και στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου <http://citius.tribunaisnet.mj.pt/> σύμφωνα με τη σχετική διαδικασία και τις σχετικές οδηγίες, θεωρούνται δε ότι υποβλήθηκαν την ημερομηνία αποστολής του εγγράφου.

Διάδικος ο οποίος υποβάλλει αποδείξεις κατ' αυτόν τον τρόπο οφείλει να υποβάλει το υπόμνημα και τυχόν συνοδευτικά έγγραφα σε ηλεκτρονική μορφή και δεν υποχρεούται να αποστείλει τα πρωτότυπα, εκτός εάν το δικαστήριο κρίνει κάτι τέτοιο απαραίτητο, σύμφωνα με τους κανόνες του δικονομικού δικαίου.

Εάν στην υπόθεση δεν απαιτείται νόμιμος αντιπρόσωπος και ο διάδικος δεν έχει κανέναν ενδιάμεσο, βλέπε απάντηση στην προηγούμενη ερώτηση.

Σε σχέση με τις διαδικασίες διαταγής πληρωμής, βλέπε το σχετικό ενημερωτικό δελτίο.

Βλέπε επίσης το ενημερωτικό δελτίο για την «Αυτόματη διαδικασία».

9 Υπάρχουν ειδικά έντυπα για την άσκηση αγωγής; Αν όχι, πώς κινείται η διαδικασία; Ο φάκελος της αγωγής πρέπει να περιλαμβάνει υποχρεωτικά ορισμένα στοιχεία;

Υπάρχουν ειδικά έντυπα αιτήσεων για την έκδοση διαταγής πληρωμής, για τις διαδικασίες εκτέλεσης καθώς και για την άσκηση αγωγών στο ειρηνοδικείο εφόσον, στην τελευταία αυτή περίπτωση, ο ενάγων δεν επέλεξε την προφορική άσκηση της αγωγής.

Βλέπε στην παρούσα σελίδα, τα ενημερωτικά δελτία για τις διαδικασίες για τη διαταγή πληρωμής, την εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων και τους εναλλακτικούς τρόπους επίλυσης διαφορών.

Η αναγνωριστική αγωγή ασκείται στο δικαστήριο μέσω εισαγωγικού δικογράφου, στο οποίο ο ενάγων:

- προσδιορίζει το δικαστήριο και το τμήμα στο οποίο ασκείται η αγωγή καθώς και τους διαδίκους, αναφέροντας τα ονόματά τους, τη διεύθυνση της κατοικίας ή της καταστατικής έδρας τους και, εφόσον είναι εφικτό, τα στοιχεία ταυτότητας και τα φορολογικά στοιχεία τους, τα επαγγέλματα και τον τόπο εργασίας τους
- αναφέρει την επαγγελματική διεύθυνση του νόμιμου αντιπροσώπου του
- αναφέρει το είδος της αγωγής
- περιγράφει τα βασικά πραγματικά περιστατικά που οδήγησαν στην άσκηση της αγωγής και τους νομικούς λόγους που αποτελούν τη βάση της αγωγής
- διατυπώνει το αίτημά του
- δηλώνει το ποσό της απαίτησης

- προσδιορίζει τον υπεύθυνο εκτέλεσης για την έκδοση της κλήτευσης ή τον νόμιμο αντιπρόσωπο ο οποίος είναι υπεύθυνος για τη διαβίβασή της.

Στο τέλος του εισαγωγικού δικογράφου, ο ενάγων υποβάλλει κατάλογο μαρτύρων και ζητεί τη διεξαγωγή περαιτέρω αποδείξεων.

Στο εισαγωγικό δικόγραφο επισυνάπτεται απόδειξη προηγούμενης καταβολής του οφειλόμενου δικαστικού παραβόλου ή απόδειξη του δικαιώματος του ενάγοντος να λάβει νομική συνδρομή.

Η γραμματεία του δικαστηρίου απορρίπτει το εισαγωγικό δικόγραφο, αναφέροντας εγγράφως τους λόγους απόρριψης, εάν συντρέχει οποιαδήποτε από τις ακόλουθες περιστάσεις:

- δεν αναγράφει διεύθυνση ή απευθύνεται σε άλλο δικαστήριο, τμήμα του ίδιου δικαστηρίου, ή αρχή
- δεν προσδιορίζει τους διαδίκους και δεν περιέχει τα απαιτούμενα στοιχεία ταυτότητας (όνομα, διεύθυνση κατοικίας ή καταστατικής έδρας και, όπου είναι εφικτό, στοιχεία ταυτότητας και φορολογικά στοιχεία, τόπο εργασίας και επάγγελμα)
- δεν αναφέρει την επαγγελματική διεύθυνση του νόμιμου αντιπροσώπου
- δεν αναφέρει το είδος της αγωγής
- δεν αναφέρει το ποσό της απαίτησης
- δεν υπάρχει απόδειξη προηγούμενης καταβολής του οφειλόμενου δικαστικού παραβόλου ή παροχής νομικής συνδρομής, εκτός εάν συντρέχει περίπτωση επείγουσας κλήτευσης, όπως προβλέπεται στον νόμο
- δεν είναι υπογεγραμμένο
- δεν έχει συνταχθεί στην πορτογαλική γλώσσα
- το χρησιμοποιηθέν χαρτί δεν πληροί τις κανονιστικές απαιτήσεις.

10 Χρειάζεται να καταβληθούν τέλη στο δικαστήριο; Αν ναι, πότε; Η αμοιβή του δικηγόρου προκαταβάλλεται;

Τα έξοδα της δίκης περιλαμβάνουν το δικαστικό παράβολο, τις δαπάνες και τα έξοδα.

Δικαστικό παράβολο

Το δικαστικό παράβολο είναι το ποσό που οφείλουν οι διάδικοι για κάθε διαδικαστική ενέργεια και καθορίζεται ανάλογα με την αξία του αντικειμένου της διαφοράς και την πολυπλοκότητα της υπόθεσης, βάσει του [Κανονισμού για τα έξοδα της δίκης](#).

Το δικαστικό παράβολο καταβάλλεται μόνον από τον ασκούντα τη διαδικαστική ενέργεια, υπό την ιδιότητα του ενάγοντος ή του εναγομένου, του δανειστή ή του οφειλέτη, του προσφεύγοντος ή του καθ' ου, του εκκαλούντος ή του εφεσίβλητου, σύμφωνα με τον κανονισμό για τα έξοδα της δίκης.

Το δικαστικό παράβολο καταβάλλεται πριν από την υποβολή του διαδικαστικού εγγράφου για το οποίο απαιτείται η πληρωμή παραβόλου (εισαγωγικό δικόγραφο ή αίτηση, υπόμνημα αντίκρουσης κ.λπ.), εκτός εάν ο διάδικος ή η ενέργεια απαλλάσσεται από το παράβολο ή εάν ο διάδικος απαλλάσσεται από την προηγούμενη πληρωμή.

Σε περίπτωση ανταγωγής ή κύριας παρέμβασης, πρόσθετο δικαστικό παράβολο οφείλεται μόνον όταν το αίτημα του αντενάγοντος είναι διαφορετικό από εκείνο του ενάγοντος.

Το αίτημα δεν θεωρείται διαφορετικό, εάν ο διάδικος επιθυμεί να επιτύχει, για ίδιο όφελος, την ίδια νομική συνέπεια την οποία επιδιώκει ο ενάγων ή εάν ο διάδικος επιδιώκει μόνον την εξασφάλιση αποζημίωσης.

Σε περίπτωση ομοδικίας, ο διάδικος ο οποίος εμφανίζεται πρώτος στην αγωγή, στην ανταγωγή ή στο αίτημα καταβάλλει ολόκληρο το δικαστικό παράβολο, με την επιφύλαξη του δικαιώματος αναγωγής που διαθέτει κατά των ομοδίκων του.

Σε περίπτωση συνεκδίκησης υποθέσεων, κάθε ενάγων, αντενάγων, δανειστής ή προσφεύγων είναι υπεύθυνος για την καταβολή του αντίστοιχου δικαστικού παραβόλου, όπως αυτό καθορίζεται στον Κανονισμό για τα έξοδα της δίκης.

Όσον αφορά αγωγές οι οποίες ασκούνται από εμπορικές εταιρείες που άσκησαν κατά το προηγούμενο έτος τουλάχιστον 200 αγωγές, διαδικασίες ή εκτελέσεις σε οποιοδήποτε δικαστήριο, το δικαστικό παράβολο καθορίζεται σύμφωνα με τον Κανονισμό για τα έξοδα της δίκης.

Για την επιβολή της υποχρέωσης καταβολής του δικαστικού παραβόλου, οι αγωγές και οι διαδικασίες ασφαλιστικών μέτρων θεωρούνται ιδιαίτερα πολύπλοκες όταν:

α) περιέχουν μακροσκελή υπομνήματα ή ισχυρισμούς

β) αφορούν εξαιρετικά εξειδικευμένα νομικά ζητήματα ή εξαιρετικά συγκεκριμένα τεχνικά θέματα ή συνεπάγονται συνδυασμένη ανάλυση νομικών ζητημάτων από πολύ διαφορετικούς τομείς ή

γ) συνεπάγονται την εξέταση μεγάλου αριθμού μαρτύρων, την ανάλυση πολύπλοκων αποδείξεων ή διάφορες εκτενείς διαδικασίες διεξαγωγής αποδείξεων.

Γενικά, η πληρωμή του πρώτου ή μόνου δικαστικού παραβόλου πραγματοποιείται την ημέρα άσκησης της διαδικαστικής ενέργειας. Εάν η πληρωμή πραγματοποιείται ηλεκτρονικά, πρέπει να αποδεικνύεται μέσω ηλεκτρονικής επαλήθευσης, όπως προβλέπεται στον νόμο. Εάν η πληρωμή πραγματοποιείται εγγράφως, ο ενάγων πρέπει να προσκομίζει απόδειξη πληρωμής.

Η δεύτερη δόση του δικαστικού παραβόλου καταβάλλεται εντός 10 ημερών από την κλήτευση στην τελική επ' ακροατηρίω συζήτηση, και ο ενάγων πρέπει να προσκομίσει απόδειξη πληρωμής ή απόδειξη εκτέλεσης της εν λόγω πληρωμής εντός της ως άνω προθεσμίας.

Δαπάνες

Σε αυτές περιλαμβάνονται όλες οι δαπάνες οι οποίες προκύπτουν από τη διεξαγωγή της δίκης, ανεξάρτητα από το κατά πόσον ζητήθηκαν από τους διαδίκους ή διατάχθηκαν από τον δικαστή.

Εκτός εάν προβλέπεται κάτι διαφορετικό στους κανονισμούς για την πρόσβαση στη δικαιοσύνη, κάθε διάδικος πληρώνει τις δαπάνες που πραγματοποιεί και οι οποίες προκύπτουν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας.

Οι δαπάνες βαρύνουν τον διάδικο που άσκησε την αγωγή ή, εάν η διαδικασία κινήθηκε αυτεπαγγέλτως, τον διάδικο που επωφελείται από αυτή.

Έξοδα

Τα έξοδα αφορούν το ποσό που δαπάνησε κάθε διάδικος για τη δίκη, την επιστροφή του οποίου δικαιούται να ζητήσει ο νικήσας διάδικος. Καθορίζονται στο πλαίσιο της απόφασης του δικαστηρίου.

Τα έξοδα την πληρωμή των οποίων διατάσσει το δικαστήριο περιλαμβάνουν τα δικαστικά παράβολα που κατέβαλε ο νικήσας διάδικος, αναλογικά προς το μέρος της αγωγής που απορρίφθηκε, τις δαπάνες που πραγματοποίησε ο διάδικος, την αμοιβή του υπευθύνου εκτέλεσης και τις δαπάνες που αυτός πραγματοποίησε, την αμοιβή και τα έξοδα του νόμιμου αντιπροσώπου, σύμφωνα με αναλυτική αιτιολογία, όπως αναφέρεται στον Κανονισμό για τα έξοδα της δίκης.

Εάν ο ενάγων μπορούσε να προσφύγει σε εναλλακτικούς μηχανισμούς επίλυσης των διαφορών, αλλά επέλεξε την ένδικη διαδικασία, βαρύνεται με τα έξοδα ανεξάρτητα από την έκβαση της αγωγής του, εκτός εάν ο αντίδικος κατέστησε αδύνατη τη χρήση του εναλλακτικού τρόπου επίλυσης της διαφοράς.

Ορισμένες υποθέσεις εξαιρούνται εκ του νόμου από την καταβολή εξόδων το ίδιο ισχύει για ορισμένους διαδίκους.

Καθώς το δικαστικό παράβολο αντιστοιχεί στο ποσό που οφείλεται για κάθε διαδικαστική ενέργεια παρέμβασης στη διαδικασία, κάθε πρόσωπο το οποίο θεωρείται ότι εμπλέκεται στην αγωγή (ενάγων, εναγόμενος, δανειστής, οφειλέτης, προσφεύγων, καθ' ου, εκκαλών ή εφεσίβλητος) μπορεί γενικά να υπέχει ευθύνη καταβολής δικαστικού παραβόλου, καθώς η πληρωμή αντιστοιχεί στην παροχή υπηρεσίας, ανεξάρτητα από το ποιος κέρδισε την αγωγή. Ο νικήσας διάδικος δικαιούται επιστροφή των ποσών των δικαστικών παραβόλων, βάσει των κανονισμών περί εξόδων.

Αμοιβές

Οι επαγγελματικές αμοιβές καθορίζονται από το δικαστήριο, το οποίο λαμβάνει υπόψη, για τον σκοπό αυτό, τη σημασία των υπηρεσιών που παρασχέθηκαν, τον βαθμό δυσκολίας και τον επείγοντα χαρακτήρα της υπόθεσης, την πνευματική προσπάθεια που απαιτήθηκε από τον επαγγελματία για την εκτέλεση των καθηκόντων του, τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν, τον χρόνο που δαπανήθηκε και τις αρμοδιότητες και άλλα επαγγελματικά καθήκοντα που ανέλαβε ο επαγγελματίας.

11 Μπορώ να τύχω νομικής συνδρομής;

Ναι, μπορείτε, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις παροχής νομικής συνδρομής (βλέπε ενημερωτικό δελτίο σχετικά με τη «Νομική συνδρομή»).

12 Από ποιο χρονικό σημείο και εξής η αγωγή μου θεωρείται επισήμως ασκηθείσα; Θα μου δώσουν οι αρχές πληροφορίες για το κατά πόσον η αγωγή μου έχει ασκηθεί εγκύρως;

Βλέπε απαντήσεις στις ερωτήσεις 7 και 8.

Οι τυπικές προϋποθέσεις ελέγχονται κατά την παραλαβή του δικογράφου από τον αρμόδιο για την παραλαβή υπάλληλο του δικαστηρίου. Ο έλεγχος αυτός διενεργείται αναλυτικότερα και διεξοδικότερα από τον δικαστή στα επόμενα στάδια της διαδικασίας.

Οι σχετικές αποφάσεις επιδίδονται πάντα στους διαδίκους.

13 Θα λάβω λεπτομερείς πληροφορίες για το χρονοδιάγραμμα των γεγονότων που θα ακολουθήσουν την προσφυγή στο δικαστήριο (π.χ. όσον αφορά το πότε θα πρέπει να εμφανιστώ στο δικαστήριο);

Ο νόμος δεν υποχρεώνει τα δικαστήρια να παρέχουν τέτοιου είδους πληροφορίες. Ωστόσο, μέσω της δικτυακής πύλης CITIUS, της πρωτοβουλίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης για την ψηφιοποίηση των δικαστικών διαδικασιών, οι νόμιμοι αντιπρόσωποι έχουν πλέον τη δυνατότητα να ενημερώνονται για τις υποθέσεις από το γραφείο τους.

Καθώς τα διαδικαστικά έγγραφα παραδίδονται πλέον ηλεκτρονικά και καταχωρίζονται απευθείας στις εφαρμογές πληροφορικής των δικαστηρίων, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι οι δικαστές χρησιμοποιούν τις ίδιες εφαρμογές για τις πράξεις τους, οι δικηγόροι, οι δικαστές και οι γραμματείς των δικαστηρίων μπορούν να χρησιμοποιούν τις εν λόγω εφαρμογές και τη δικτυακή πύλη CITIUS για να συμβουλευθούν δικογραφίες και έγγραφα.

Περισσότερες πληροφορίες

[🔗 Apoio Judiciário – Protecção Jurídica](#)

[🔗 Bases Jurídico-Documentais](#)

[🔗 Câmara dos Solicitadores](#)

[🔗 Diário da República \(Επίσημη Εφημερίδα\)](#)

[🔗 Direcção-Geral da Administração da Justiça](#)

[🔗 Direcção-Geral da Política de Justiça](#)

[🔗 Ministério da Justiça \(Υπουργείο Δικαιοσύνης\)](#)

[🔗 Ordem dos Advogados](#)

[🔗 Portal Citius](#)

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Τελευταία επικαιροποίηση: 31/03/2017